

[Handelsministeren.]

rigtigt, idet det dog maa fastholdes, at man først vilde give Rigsdagen Myndighed til at træffe sin Afgørelse, efter at Foranstaltningen administrativt var sat i Kraft. Der er jo netop den principielle Uoverensstemmelse mellem den ærede Ordførers Opfattelse og vor, idet vi mener, at dette Spørgsmaal — som Toldspørgsmaal i det hele taget — først og fremmest maa være et Lovgivningsanliggende og ikke et administrativt Anliggende.

Hvis saa vigtige erhvervspolitiske Spørgsmaal skulde lægges ind under Administrationen, saa at Rigsdagen først fik Løjlighed til at tage Stilling til dem, efter at de var traadt i Kraft, vilde det bringe en saadan Usikkerhed ind i saavel Produktionen som Omsætningen, at det vilde være til den største Skade for Erhvervslivet. Det er den Opfattelse, man saavel fra Regeringens som fra Venstres Side altid har hævdet; og den er efter vor Opfattelse absolut den rigtige. Det Spørgsmaal bør være et Lovgivningsarbejde og ikke i saa væsentlig Grad et administrativt Anliggende, som man ønsker nu ogsaa fra Socialdemokratiets Side at gøre det til.

Jeg har i øvrigt ikke mange Bemærkninger at gøre til den ærede Ordfører. Han havde opfattet det Svar, som Erhvervene havde givet, som imødekommende paa visse Punkter. Jeg har opfattet Erhvervenes Svar saaledes, at man vel kunde tage imod en Toldforhøjelse — og i og for sig vilde være glad for en Toldforhøjelse —, men at man ikke har ment at kunne finde nogen Form for en praktisk Gennemførelse af disse Foranstaltninger, lige saa vel som man fra Erhvervenes Side var en afgjort Modstander af de Kontrolbestemmelser, som er fremsat her i Ændringsforslagets § 3. Og derfor er man jo i Virkeligheden fra Erhvervenes Side som Helhed Modstander af det System, som opstilles fra Socialdemokratiets Side gennem disse Ændringsforslag. Jeg maa derfor fraraade, at disse Ændringsforslag vedtages, og jeg skal anbefale det høje Ting at stemme imod dem.

Jeg skal ikke gøre mange Bemærkninger af almindelig Art til, hvad der er fremsat her, idet disse almindelige toldpolitiske Betragtninger naturligt kan finde Sted ved Lovforslagets tredie Behandling. Der er jo talt om Klarhed i hele den politiske Situation — det er nævnt af det ærede Medlem Hr. Stauning, og ligeledes af det ærede Medlem Hr. Drachmann. Men det forekommer mig, at der foreligger fuld Klarhed over Stillingen. Den er nem-

lig den, at man fra konservativ Side ikke ønsker hverken nu eller i den kommende Tid at fremsætte konkrete Forslag om Toldforhøjelser — saaledes opfattede jeg det ærede Medlem Hr. Drachmann —, og derfor har man søgt at give sin Toldpolitik en mere generel Form i det Forslag, som er fremsat om aktiv Erhvervsstøtte.

Saaledes foreligger der Klarhed fra konservativ Side. Fra Socialdemokratiets Side er Forholdet dette, at man fra at være et Frihandelsparti er slaaet over til at blive et Toldbeskyttelsesparti i Renkultur, idet der neppe paa den danske Rigsdag har foreligget noget mere protektionistisk Forslag end det Ændringsforslag, som er til Behandling her i dette Øjeblik; saa det forekommer mig, at der er fuldkommen Klarhed over de toldpolitiske Forhold i saa Henseende. Ligeledes er det jo ganske klart, at ikke blot Venstre, men ogsaa det radikale Venstre ønsker at blive staaende paa det principielle Frihandelsstandpunkt, som man gennem lang Tid har indtaget.

Men, som sagt, jeg skal ikke ud over disse Bemærkninger komme ind paa at omtale Spørgsmaalet i Almindelighed, idet det jo vil være naturligt, at en saadan almindelig toldpolitisk Diskussion finder Sted ved Forslagets tredie Behandling og ikke ved Behandlingen af Ændringsforslaget. Men jeg skal, idet jeg i øvrigt kan slutte mig til de Betragtninger, som er fremsat af Venstres ærede Ordfører, anbefale at stemme imod det foreliggende Ændringsforslag.

Fraenkel: Hovedpunktet i Agitationen i denne Sag vil ganske utvivlsomt blive lagt i de højst uheldige Beregninger, som er krævet og givet af Statistisk Departement over, hvad en Husmandsfamilie og en Gaardmandsfamilie maa betale i Told, og det er Grunden, hvorfor jeg tager Ordet.

Disse uheldige Beregninger kommer til at betyde en hel Del, de vil bringe Forvirring mellem mange Mennesker, som er ganske ude af Stand til at bedømme Betydningen af dem; her i Salen gør det mindre, for her er vi nok, der ved, hvordan disse Beregninger skal opfattes, og som er i Stand til at stille dem paa deres rette Plads, men saaledes er det ikke ude i Befolkningen.

Hvad enten man nu ser paa dette Spørgsmaal fra et Frihandelsstandpunkt eller fra et Beskyttelsesstandpunkt, betyder